

Parlament Europejski, Rada Ministrów UE i Komisja Europejska osiągnęły porozumienie w sprawie reformy Wspólnej Polityki Rolnej po 2013 r. „Cieszę się z tego porozumienia, które nadaje nowy kierunek wspólnej polityce rolnej, lepiej uwzględniając oczekiwania społeczne wyrażone podczas debaty publicznej wiosną 2010 roku”
- stwierdził Dacian Cioloș, Komisarz ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich.

„Porozumienie to spowoduje głębokie zmiany: bardziej sprawiedliwe i zekologizowane płatności bezpośrednie, wzmocnienie pozycji rolnika w łańcuchu żywnościowym oraz zwiększenie skuteczności i przejrzystości WPR. Decyzje te stanowią zdecydowaną odpowiedź UE na wyzwania, jakie niesie ze sobą bezpieczeństwo żywnościowe, zmiana klimatu, wzrost i zatrudnienie w obszarach wiejskich. WPR zdecydowanie przyczyni się do osiągnięcia ogólnego celu polegającego na propagowaniu zrównoważonego i inteligentnego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu” — dodał Dacian Cioloș.

Sprawiedliwsza WPR

Płatności bezpośrednie będą rozdzielane w sposób bardziej sprawiedliwy pomiędzy państwa członkowskie, regiony i rolników, co będzie wiązać się z odejściem od „kryteriów historycznych”:

1. konwergencja: rozdział środków budżetowych WPR zagwarantuje, że do 2019 r. żadne państwo członkowskie nie będzie otrzymywać mniej niż 75 proc. średniej wspólnotowej. W obrębie jednego państwa członkowskiego lub regionu zmniejszone zostaną różnice w poziomach pomocy otrzymywanej przez poszczególne gospodarstwa: pomoc na hektar nie będzie mogła być niższa niż 60 proc. średniej pomocy wypłaconej do 2019 r. w tym samym obszarze administracyjnym lub agronomicznym. Państwa członkowskie będą mogły przyznać większą pomoc w odniesieniu do „pierwszych hektarów” gospodarstwa, tak by w większym stopniu wesprzeć małe i średnie struktury. W odniesieniu do nowych państw członkowskich mechanizm SAPS (płatność jednolita na hektar) będzie mógł zostać utrzymany do 2020 r.;

2. tylko rolnicy czynni zawodowo będą mogli korzystać z pomocy dochodowej (wykaz wyłączonych rodzajów działalności);

3. młodzi rolnicy: młodzi będą zachęceni do podjęcia działalności poprzez wprowadzenie dodatku pomocowego w wysokości 25 proc. podczas pierwszych 5 lat, który będzie obowiązywać we wszystkich państwach członkowskich. Będzie to pomoc dodatkowa, oprócz już dostępnych środków inwestycyjnych na rzecz młodych;

4. państwa członkowskie będą również mogły udzielać zwiększonego wsparcia obszarom o niekorzystnych warunkach gospodarowania. wsparcie związane z produkcją będzie mogło zostać udzielone ograniczonej liczbie produkcji, ze specjalnym wsparciem w wysokości 2 proc. dla białek roślinnych w celu zmniejszenia poziomu uzależnienia UE od przywozu w tym obszarze.

WPR wzmacniająca pozycję rolników w łańcuchu żywnościowym

Ukierunkowaniu na europejski rynek rolnictwa będą towarzyszyć nowe środki, w które zostaną wyposażeni rolnicy, aby stanowić silne ogniwo łańcucha żywnościowego:

1. organizacje branżowe i międzybranżowe będą wspomagane, w odniesieniu do niektórych sektorów, przy pomocy szczególnych przepisów z zakresu prawa konkurencji (mleko, wołowina, oliwa z oliwek, zboża). Będą one mogły negocjować umowy sprzedaży w imieniu swoich członków i w ten sposób spowodować wzrost wydajności;

2. kwoty na cukier zostaną zlikwidowane w 2017 r., przy jednoczesnym wzmocnieniu organizacji sektora w oparciu o obowiązkowe umowy i porozumienia międzybranżowe;

3. system prawa sadzenia w sektorze wina zostanie zastąpiony, począwszy od 2016 r., dynamicznym mechanizmem zarządzania zezwoleniami na sadzenie, w który zaangażowanych będzie więcej przedstawicieli sektora; będzie on stosowany do 2030 r., ograniczając sadzenie do ustalonego pułapu 1 proc. winorośli na rok.

Ponadto zostaną wprowadzone nowe instrumenty **zarządzania kryzysowego**:

1. Komisja będzie mogła tymczasowo zezwolić producentom na zarządzanie ilościami wprowadzonymi do obrotu;

2. wprowadzenie rezerwy na wypadek sytuacji kryzysowej (wraz z klauzulą dotyczącą powszechnej sytuacji wyjątkowej);

3. w ramach programów rozwoju obszarów wiejskich państwa członkowskie będą mogły zachęcać rolników do uczestniczenia w mechanizmach zabezpieczenia przed ryzykiem (ubezpieczenie od utraty dochodów lub fundusze wspólnego inwestowania); będzie można również opracować podprogramy dla sektorów znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji.

Bardziej zekologizowana WPR

Każde państwo członkowskie, każde terytorium i każdy rolnik będzie przyczyniać się do wyzwania zrównoważonego rozwoju oraz przeciwdziałania zmianie klimatu poprzez proste środki o dowiedzionych pozytywnych skutkach. Pomiędzy 2014 r. a 2020 r. zostanie zainwestowanych ponad 100 mld euro jako wsparcie dla rolnictwa, przed którym stoją wyzwania związane z jakością gleby i wody, różnorodnością biologiczną i zmianą klimatu:

1. „ekologizacja”: 30% płatności bezpośrednich będzie związane ze stosowaniem trzech praktyk rolnych korzystnych dla środowiska naturalnego: zróżnicowania upraw, utrzymania użytków zielonych i zachowania 5 proc., a następnie 7 proc. obszarów proekologicznych począwszy od 2018 r. lub środków uznanych za co najmniej równoważne pod względem korzyści dla środowiska naturalnego;
2. co najmniej 30 proc. środków budżetowych programów rozwoju obszarów wiejskich będzie musiało być przyznawane na środki rolnośrodowiskowe, wsparcie rolnictwa ekologicznego lub projekty związane z inwestycjami bądź środkami innowacyjnymi korzystnymi dla środowiska naturalnego;
3. środki rolnośrodowiskowe zostaną wzmocnione. Będą one musiały uzupełniać praktyki wspierane w ramach ekologizacji. Programy te będą musiały być bardziej ambitne, a zatem skuteczniejsze pod względem ochrony środowiska (gwarancja unikania podwójnego finansowania).

WPR – polityka bardziej skuteczna i bardziej przejrzysta

Narzędzia WPR pozwolą każdemu państwu członkowskiemu UE realizować wspólne cele w sposób skuteczny i elastyczny, tak by uwzględnić różnorodność 27, a wkrótce 28, państw członkowskich:

1. zostaną podwojone środki na wsparcie badań naukowych, innowacji i wymiany wiedzy;
2. programy rozwoju obszarów wiejskich będą lepiej skoordynowane z innymi funduszami europejskimi, a ukierunkowanie na osie zostanie zastąpione bardziej elastycznym podejściem opierającym się na strategii krajowej lub regionalnej;
3. uproszczony program wsparcia dla drobnych producentów rolnych będzie dostępny dla zainteresowanych nim państw członkowskich;

4. wszystkie rodzaje pomocy w ramach WPR będą podane do wiadomości publicznej, z wyjątkiem najniższych kwot przydzielonych drobnym producentom rolnym.

Wszystkie elementy reformy będą stosowane od dnia 1 stycznia 2014 r., oprócz nowej struktury płatności bezpośrednich (płatności ekologiczne, dodatkowa pomoc dla młodych rolników itp.), która wejdzie w życie od 2015 r., by dać czas państwom członkowskim na poinformowanie rolników o nowej WPR i na dostosowanie systemów informatycznych do zarządzania WPR.

źródło: Europa.eu